

Alaealiste huvide kaitse spordis ja üleminekute

HEA TAVA

HEA TAVA eesmärgiks on ühtlustada erinevate osapoolte arusaamu ning vastastikuseid ootusi alaealistele suunatud sporditegevuses nii, et tulemused oleksid alaealistele, lastevanematele, korraldajatele ja ühiskonnale parimad. Hea Tava dokumendis lepitakse kokku osapoolte vahel läbi arutatud põhimõtetes, milliste järgimine aitab kasvatada terveid ja aktiivseid noori ning on abimaterjaliks lastevanematele ja alaealiste sporditegevust korraldavatele kohalikele omavalitsustele, spordikoolidele ja -organisatsioonidele. Hea Tava aitab luua soodsat ja toetavat keskkonda spordiõppes ning soodustab omavahelist koostööd ühiste eesmärkide püstitamisel ja elluviimisel. Alaealiste sportlaste ühest spordiorganisatsioonist teise üleminekul tagab Hea Tava järgimine, et kõik üleminekuga kokkupuutuvad isikud ja asutused lähtuvad ülemineku korraldamisel sarnastest põhimõtetest. Hea Tava toob välja üleminekutega seotud enimlevinud probleemid ja annab soovituslikke käitumisjuhiseid, mis ühise kokkuleppena täiendavad vastavat valdkonda reguleerivat seadusandlust.

Hea Tava väärtustab valikuvabadust ning tunnustab alaealiste õigust klubide ja huvikoolide vahetamiseks. Alaealistel on põhimõtteline õigus treenida ja võistelda oma parima ära nägemise järgi ning vastavuses üldiste reeglitega.

Noortega arvestamine ja nende huvide kaitse

1. Spordil on võistluslikkuse kõrval täita oluline sotsialiseeriv, kasvatuslik ja hariduslik roll, seega noorte mitmekesiste harrastuste ja arenguvõimaluste toetamine on õige ja vajalik.
2. Spordiorganisatsioonid kaasavad alaealisi otsustamisse (asutuse tegevus, treeningplaan, võistlused jne) ja arvestavad võimalusel nende vajadusi ja soove.
3. Spordiorganisatsioonid tagavad alaealistele ja nende vanematele info ning annavad nõu kõigis sporditegevuses osalemisega seotud küsimustes, sh kohustused ja õigused, riskid, toetusvõimalused jms.
4. Spordiorganisatsioonid märkavad lastevanemate ja treeneritepoolset liigset noorte surveamist ning sekkuvad varakult, ennetades alaealise võimalikku vaimset ja füüsilist kahju.
5. Spordiorganisatsioonid väldivad olukorda, kus konflikti käsitletakse meedias sellises ulatuses või viisil, mis võib kahjustada alaealise huve ning vaimset tervist.
6. Spordiorganisatsioonid tagavad treeneri vastavuse kvalifikatsiooninõuetele ning vastutavad isiku sobivuse eest alaealistega töötamiseks, arvestades karistusseadustiku piiranguid.

Üleminekud

7. Spordiorganisatsioonid taunivad ja väldivad alaealiste üleminekute takistamist ühest spordiorganisatsioonist teise.
8. Spordiorganisatsioonid väldivad alaealiste üleminekute tasustamist.
9. Ülemineku tasustamine on võimalik juhul, kui spordiorganisatsiooni ja lapsevanema vahel on sõlmitud eelnevalt vastav leping ning lapsevanemale on tutvustatud kõiki lepingust tuleneda võivaid tagajärgi.

10. Hea Tava kohaselt ei küsita spordiorganisatsiooni vahetamisel üleminekutasu, kui see on tingitud elu- või õppekoha muutusest.
11. Alaliidud kehtestavad Hea Tava dokumendile toetudes valdkonnasisesed üleminekureeglid.

Koostöö lapsevanema ja spordiorganisatsiooni vahel

12. Enne spordiorganisatsiooniga liitumist spordiorganisatsioon tutvustab ja lapsevanem tutvub põhjalikult spordiorganisatsiooni reeglistiku, liitumise tingimuste, õiguste, kohustuste ning riskidega.
13. Spordiorganisatsioon hoiab lastevanemaid kursis organisatsiooni tegevustega ja alaealisi mõjutavate otsustega.
14. Spordiorganisatsioon informeerib lapsevanemat treenerite kvalifikatsioonist ja kinnitab isiku sobivust alaealistega töötamiseks, arvestades karistusseadustiku piiranguid.
15. Sportimine on vabatahtlik tegevus ning vaidluste või konfliktide tekkimise korral lastevanema ja spordiorganisatsiooni vahel tuleb need lahendada vastastikusel kokkuleppel, kasutades vajadusel alaliidu abi. Samuti on pooltel võimalik pöörduda laste huvide kaitsega tegelevate ametkondade poole või kohtusse.
16. Alaealise osalemisel sporditegevuses on alati vajalik küsida lapsevanema või eestkostja nõusolekut.

Kohalik omavalitsus

17. Kohalik omavalitsus kaitseb alaealiste huve spordis, toetab üleminekute Hea Tava järgimist ning võtab spordiorganisatsioonide rahastamisel arvesse nende kinnipidamist Heast Tavast.
18. Omab ülevaadet toetatavate spordiorganisatsioonide treenerite kvalifikatsioonist ning vajadusel suunab neid vajalikku kvalifikatsiooni omandama.
19. Osutab abi ja nõustab lastevanemaid sporditegevusega seotud probleemide lahendamisel ning vajadusel suunab nad vastava kompetentsiga spordiliidu poole.

Madis Lepajõe
Haridus- ja Teadusministeerium

Ants Veetõusme
Eesti Akadeemiline Spordiliit

Vello Jõgisoo
Eesti Maaomavalitsuste Liit

Madis Pettai
Eesti Koolispordi Liit

Tiit Tammaru
Eesti Kutsekoolispordi Liit

Jaak Vettik
Rakvere Spordikool

Aivar Haller
Eesti Lastevanemate Liit

Alar Tamm
Eesti Lastekaitse Liit

04. septembril 2013. aastal